32003L0027

2003 4 8 EUROPOS SĄJUNGOS OFICIALUSIS LEIDINYS L 90/41

KOMISIJOS DIREKTYVA

2003 m. balandžio 3 d.

derinanti su technikos pažanga Tarybos direktyvą 96/96/EB dėl motorinių transporto priemonių išmetamųjų dujų tikrinimo

(tekstas svarbus EEE)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1996 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyvą 96/96/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų techninę apžiūrą, suderinimo ([1]), su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2001/11/EB ([2]), ypač į jos 7 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

(1) Programos *Auto-Oil*, kurios buvo pradėtos 1992 metais, kad būtų sudarytas analitinis pagrindas transporto priemonių išmetamųjų dujų ir degalų kokybės standartams 2000 ir vėlesniems metams nustatyti, siekiant oro kokybės tikslų ir sutelkiant pagrindinį dėmesį į kelių transporto priemonių išmetamųjų dujų kiekio sumažinimą, nustatė, kad pagrindinis transporto priemonių poveikio oro kokybei veiksnys yra motorinių transporto priemonių techninė priežiūra,

(2) Direktyva 96/96/EB nustato tikrinimus, kurie turi būti atliekami per periodines patikras, skirtus patikrinti, ar iš benzinu ir dyzelinu varomų transporto priemonių išmetamų dujų kiekis tebeatitinka priimtinas ribas.

(3) Komisija sudarė ekspertų iš Tarptautinės motorinių transporto priemonių inspektavimo komiteto (CITA) ir kitų susijusių organizacijų darbo grupę, kuri susirinko 2000 metais. Grupė išnagrinėjo Direktyvoje 96/96/EB ir 2000 m. birželio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/30/EB dėl Bendrijoje važinėjančių komercinių transporto priemonių techninio patikrinimo keliuose ([3]) pateiktų išmetamųjų dujų tikrinimų ribų pakeitimo galimybes, kad būtų nustatyta, ar galima dar labiau apsaugoti aplinką. Grupė padarė išvadą, kad šiuo metu nustatytos ribos gerokai viršija tas, kurias transporto priemonė gali praktiškai pasiekti, jei yra tinkamai techniškai prižiūrima: todėl esami apribojimai nėra tokie veiksmingi, kokie galėtų būti stiprinant didžiausių teršėjų aptinkamumą, t. y. transporto priemones, kurių išmetamųjų dujų kiekis ne mažiau kaip 50 % viršija tą kiekį, kurio galima būtų tikėtis iš tinkamai techniškai prižiūrimos transporto priemonės.

(4) Šioje direktyvoje numatytoms priemonėms pritarė Direktyvos 96/96/EEB 8 straipsniu įkurtas Direktyvos, reglamentuojančios motorinių transporto priemonių ir jų priekabų techninę apžiūrą, derinimo su technikos pažanga komitetas,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 96/96/EEB II priedas keičiamas pagal šios direktyvos priedą.

2 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2004 m. sausio 1 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2003 m. balandžio 3 d.

Komisijos vardu

Loyola DE PALACIO

Pirmininko pavaduotoja

([1]) OL L 46, 1997 2 17, p. 1.
([2]) OL L 48, 2001 2 17, p. 20.
([3]) OL L 203, 2000 8 10, p. 1.

PRIEDAS

Direktyvos 96/96/EEB II priedo 7.10 poskyrio ketvirtoji įtrauka pakeičiama taip:

„— kur tai įmanoma, tikrinama, ar greičio ribotuvas užtikrina, kad Direktyvos 92/6/EEB 2 ir 3 straipsniuose nurodytos transporto priemonės neviršytų nustatytų verčių.“

Direktyvos 96/96/EEB II priedo 8.2 poskyris pakeičiamas taip:

„8.2. **Išmetamosios dujos**

8.2.1. Motorinės transporto priemonės su tiesioginio uždegimo varikliais, varomais benzinu.

a) Jei išmetamųjų dujų sudėties nekontroliuoja šiuolaikinė išmetamų dujų kontrolės sistema, pvz., trejopo veikimo kataliziniu konverteriu, kurio veikimas kontroliuojamas lambda zondu:

1. Vizuali išmetimo sistemos apžiūra, kuria patikrinama, ar ji sukomplektuota, yra tinkamos būklės ir joje nėra nuotėkio.

2. Vizuali gamintojo įrengtos išmetamųjų dujų sistemos apžiūra, kuria patikrinama, ar ji sukomplektuota, yra tinkamos būklės ir joje nėra nuotėkio.

Po reikiamo variklio kondicionavimo laikotarpio (atsižvelgiant į gamintojo rekomendacijas), varikliui dirbant tuščiąja eiga (be apkrovos) išmatuojamas anglies monoksido (CO) kiekis išmetamosiose dujose.

Didžiausią leistiną CO kiekį išmetamosiose dujose nurodo transporto priemonės gamintojas. Jei šios informacijos neturima arba valstybių narių kompetentingos institucijos nutaria jos nenaudoti kaip atskaitinės vertės, CO kiekis neturi būti didesnis kaip:

i) transporto priemonėms, įregistruotoms ar pradėtoms eksploatuoti nuo datos, kai valstybės narės pradėjo reikalauti, kad transporto priemonės atitiktų Direktyvą 70/220/EEB (*) iki 1986 m. spalio 1 d.: CO – 4,5 % tūrio;

ii) transporto priemonėms, įregistruotoms ar pradėtoms eksploatuoti po 1986 m. spalio 1 d.: CO – 3,5 % tūrio.

b) Jei išmetamųjų dujų sudėtis kontroliuojama šiuolaikine išmetamųjų dujų kontrolės sistema, pvz., trijų pakopų neutralizatoriumi, kurio veikimas kontroliuojamas lambda zondu:

1. Vizuali išmetamųjų dujų sistemos apžiūra, kuria patikrinama, ar ji sukomplektuota, yra tinkamos būklės ir joje nėra nuotėkio.

2. Vizuali gamintojo įrengtos išmetamųjų dujų sistemos apžiūra, kuria patikrinama, ar ji sukomplektuota, yra tinkamos būklės ir joje nėra nuotėkio.

3. Išmetamųjų dujų kontrolės sistemos veiksmingumo tikrinimas, matuojant lambda vertę ir CO kiekį išmetamosiose dujose, vadovaujantis 4 skirsniu ar metodikomis, kurias pasiūlė gamintojai ir kurios buvo patvirtintos tipo patvirtinimo metu. Kiekvienam tikrinimui variklis kondicionuojamas pagal variklio gamintojo rekomendacijas.

4. Ribinės per išmetimo vamzdį išmetamų dujų kiekio vertės.

Didžiausią leistiną CO kiekį išmetamosiose dujose nurodo transporto priemonės gamintojas. Jei šios informacijos neturima, CO kiekis neturi būti didesnis kaip:

i) Matavimas varikliui dirbant tuščiąja eiga:

Didžiausias leistinas CO kiekis išmetamosiose dujose turi neviršyti 0,5 % tūrio, o transporto priemonėms, kurių tipas buvo patvirtintas pagal Direktyvos 70/220/EEB, su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/69/EB (**), arba vėlesniais pakeitimais, I priedo 5.3.1.4 papunkčio lentelės A arba B eilutėje nurodytas ribines vertes – 0,3 % tūrio. Kai identifikuoti pagal Direktyvą 70/220/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/69/EB, neįmanoma, tuomet pirmiau nurodyti reikalavimai taikomi transporto priemonėms, įregistruotoms ar pradėtoms eksploatuoti po 2002 m. liepos 1 d.

ii) Matavimas varikliui dirbant tuščiąja eiga, kai variklio sukimosi dažnis yra ne mažesnis kaip 2 000 min^{-1}:

CO kiekis: ne didesnis nei 0,3 % tūrio, o transporto priemonėms, kurių tipas buvo patvirtintas pagal Direktyvos 70/220/EEB, su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/69/EB arba vėlesniais pakeitimais, I priedo 5.3.1.4 papunkčio lentelės A arba B eilutėje nurodytas ribines vertes – 0,2 % tūrio. Kai identifikuoti pagal Direktyvą 70/220/EEB, su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/69/EB, neįmanoma, tuomet pirmiau nurodyti reikalavimai taikomi transporto priemonėms, įregistruotoms ar pradėtoms eksploatuoti po 2002 m. liepos 1 d.

Lambda: 1 ± 0,03 arba pagal gamintojo specifikacijas.

iii) Motorinėms transporto priemonėms, kuriose įrengta įmontuotoji diagnostikos sistema (ĮDS) pagal Direktyvą 70/220/EEB (su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/69/EB ir vėlesnėmis pataisomis), valstybės narės, vietoj i punkte nurodytų tikrinimų, gali patikrinti, ar išmetamų dujų kontrolės sistema veikia tinkamai, tikrinant pagal ĮDS prietaiso rodmenis ir išsyk tikrinant, ar ĮDS sistema veikia tinkamai.

8.2.2. Motorinės transporto priemonės su slėginio uždegimo (dyzeliniais) varikliais.

a) Išmetamųjų dujų drumstumas matuojamas varikliui įsibėgėjant laisvuoju greitėjimu (be apkrovos nuo tuščiosios eigos minimalių sūkių iki variklio ribojamų sūkių), pavarų perjungimo svirtį nustačius į neutralią padėtį ir nuspaudus sankabą.

b) Transporto priemonės kondicionavimas prieš tikrinimą:

1. Transporto priemonės gali būti tikrinamos nekondicionavus, nors saugos sumetimais reikėtų patikrinti, ar variklis įšilęs ir yra tinkamos mechaninės būklės.

2. Išskyrus d punkto 5 papunktį, nė viena transporto priemonė nėra pripažįstama netinkama, jei nėra kondicionuota pagal tokius reikalavimus:

i) Variklis turi būti visiškai įšildytas, pvz., variklio alyvos temperatūra, matuojama zondu alyvos lygio matuoklio vamzdelyje, turi būti ne žemesnė kaip 80 °C, arba įprastos darbinės temperatūros, jei ji yra žemesnė už nurodytąją, arba variklio bloko temperatūra, išmatuota šiluminio spinduliavimo lygiu, turi būti bent lygiavertė. Jei dėl transporto priemonės konstrukcijos taip matuoti būtų praktiškai neįmanoma, variklio įprastą darbinę temperatūrą galima nustatyti kitais būdais, pvz., pagal variklio aušinimo ventiliatoriaus veikimą.

ii) Išmetimo sistema turi būti prapūsta ne mažiau kaip per tris greitėjimo ciklus arba lygiaverčiu būdu.

c) Tikrinimo tvarka:

1. Vizuali gamintojo įrengtos išmetamųjų dujų sistemos apžiūra, kuria patikrinama, ar ji sukomplektuota, yra tinkamos būklės ir joje nėra nuotėkio.

2. Variklis ir turbokompresorius (jei yra) prieš kiekvieną laisvojo greitėjimo ciklą turi veikti tuščiąja eiga. Didelės galios dyzelinių variklių atveju tai reiškia ne mažiau kaip 10 s pauzę po akceleratoriaus pedalo atleidimo.

3. Kiekvienas laisvojo greitėjimo ciklas pradedamas greitai ir nuosekliai (greičiau kaip per vieną sekundę), bet ne per staigiai, paspaudžiant akceleratoriaus pedalą iki galo, kad įpurškimo siurblys veiktu didžiausiu pajėgumu.

4. Per kiekvieną laisvojo greitėjimo ciklą, prieš atleidžiant akceleratoriaus pedalą, variklis turi pasiekti išsijungimo sukimosi dažnį, o transporto priemonės su automatine transmisija – gamintojo nurodytą sukimosi dažnį arba, jei tokios informacijos nėra, du trečdalius išsijungimo sukimosi dažnio. Tai galima patikrinti, pvz., stebint variklio sukimosi dažnį arba paliekant pakankamai laiko nuo pirmojo akceleratoriaus pedalo paspaudimo iki atleidimo, kas 1 priedo 1 ir 2 kategorijų transporto priemonėms turi būti ne trumpiau kaip 2 sekundės.

d) Ribinės vertės:

1. Koncentracija neturi būti didesnė, nei užrašyta ant plokštės, numatytos Direktyvoje 72/306/EEB (***).

2. Jei šios informacijos neturima arba valstybių narių kompetentingos institucijos nutaria jos nenaudoti kaip atskaitinės vertės, koncentracija neturi viršyti gamintojo nurodytos vertės arba tokių ribinių absorbcijos koeficiento verčių:

Didžiausias absorbcijos koeficientas:

— dyzeliniai varikliai be pripūtimo = 2,5 m^{-1};

— dyzeliniai varikliai su turbokompresoriumi = 3,0 m^{-1};

— 1,5 m^{-1} ribinė vertė taikoma tokioms transporto priemonėms, kurių tipas yra patvirtintas pagal ribines vertes, nurodytas:

a) Direktyvos 70/220/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/69/EB, I priedo 5.3.1.4 papunkčio lentelės B eilutėje – (mažo galingumo dyzelinės transporto priemonės – Euro 4);

b) Direktyvos 88/77/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 1999/96/EB (****), I priedo 6.2.1 punkto lentelių B1 eilutėje – (didelio galingumo dyzelinės transporto priemonės – Euro 4);

c) Direktyvos 88/77/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 1999/96/EB, I priedo 6.2.1 punkto lentelių B2 eilutėje – (didelio galingumo dyzelinės transporto priemonės – Euro 5);

d) Direktyvos 88/77/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 1999/96/EB, I priedo 6.2.1 punkto lentelių C eilutėje – (didelio galingumo transporto priemonė – EEV);

arba Direktyvos 70/220/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/69/EB, vėlesniuose pakeitimuose nurodytos vertės arba Direktyvos 88/77/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 1999/96/EB, vėlesniuose pakeitimuose nurodytos vertės arba lygiavertės vertės, kai naudojamos įrangos tipas skiriasi nuo EB tipui patvirtinti naudojamo tipo.

Kai identifikuoti pagal Direktyvos 70/220/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/69/EB, I priedo 5.3.1.4 papunktį arba Direktyvos 88/77/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 1999/96/EB, I priedo 6.2.1 punktą, neįmanoma, tuomet pirmiau nurodyti reikalavimai taikomi transporto priemonėms, įregistruotoms ar pradėtoms eksploatuoti po 2008 m. liepos 1 d.

3. Transporto priemonėms, kurios buvo įregistruotos ar pradėtos eksploatuoti iki 1980 m. sausio 1 d., šie reikalavimai netaikomi.

4. Transporto priemonės pripažįstamos netinkamomis tik tuomet, jei ne mažiau kaip trijų laisvojo greitėjimo ciklų verčių aritmetinis vidurkis viršija ribinę vertę. Vidurkį galima skaičiuoti nepaisant matavimo rezultatų, kurie žymiai skiriasi nuo vidurkio, arba bet kokiu kitu statistinio skaičiavimo būdu, kuriuo atsižvelgiama į matavimo rezultatų išsibarstymą. Valstybės narės gali apriboti tikrinimo ciklų skaičių.

5. Tam, kad būtų išvengta bereikalingų tikrinimų, valstybės narės, nukrypstant nuo 8.2.2 punkto d papunkčio 4 dalies nuostatų, gali pripažinti netinkamomis tas transporto priemones, kurių išmatuotos vertės žymiai viršija ribines vertes po mažiau kaip trijų laisvojo greitėjimo ciklų arba po prapūtimo ciklų (ar jiems lygiaverčių), nurodytų 8.2.2 punkto b papunkčio 2 dalies ii pastraipoje. Taip pat bereikalingiems tikrinimams išvengti valstybės narės, nukrypstant nuo 8.2.2 punkto d papunkčio 4 dalies nuostatų, gali pripažinti tinkamomis tas transporto priemones, kurių išmatuotos vertės yra žymiai mažesnės už ribines vertes po mažiau kaip trijų laisvojo greitėjimo ciklų arba po prapūtimo ciklų (ar jiems lygiaverčių), nurodytų 8.2.2 punkto b papunkčio 2 dalies ii pastraipoje.

8.2.3. Tikrinimo įranga

Transporto priemonių išmetamosios dujos tikrinamos naudojant įrangą, skirtą tiksliai nustatyti, ar yra laikomasi nustatytų arba gamintojo nurodytų verčių.

8.2.4. Kai EB tipo patvirtinimo metu nustatoma, kad transporto priemonės tipas neatitiko šioje direktyvoje nustatytų ribinių verčių, valstybės narės, remdamosi gamintojo pateiktais įrodymais, šio tipo transporto priemonei gali nustatyti didesnes ribines vertes. Jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai, kuri savo ruožtu turi informuoti kitas valstybes nares.

(*) OL L 76, 1970 3 9, p. 1.
(**) OL L 350, 1998 12 28, p. 1.
(***) OL L 190, 1972 8 20, p. 1.
(****) OL L 44, 2000 2 16, p. 1.“